

YATIRIM FONLARI FON RİSK ÖLÇÜMÜNE İLİŞKİN ESASLAR

“Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber” hükümleri çerçevesinde, Aktif Portföy Yönetimi A.Ş. Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenmiş risk ölçüm esasları aşağıda yer almaktadır.

Fonun maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemler şunlardır:

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur.

Piyasa Riski: Fon portföyünün maruz kaldığı piyasa riski, günlük olarak riske maruz değer (RMD) yöntemiyle ölçülmektedir. RMD, fon portföy değerinin normal piyasa koşulları altında ve belirli bir dönem dahilinde maruz kalabileceği en yüksek zararı belirli bir güven aralığında ifade eden değerdir.

RMD yönteminde parametrik/tarihsel yöntem tercih edilerek, %99 güven aralığında, 1 aylık (20 iş günü) elde tutma süresi ve en az 250 iş günü gözlem süresini kapsayacak şekilde hesaplanılır. RMD hesaplamalarında fon portföyünde yer alan tüm varlık ve işlemler dahil edilir. Türev araçlardan kaynaklanan riskler de bu kapsamda dikkate alınır.

Likidite Riski: Fon portföyünde yer alan varlıklar enstrüman grubu bazında varlığın türü, varlık grubunun kendine özgü özelliği, likidite geçmişi (ortalama işlem hacmi), serbestliği, piyasa büyüklüğü, kredi ve piyasa riski, değerlemede kolaylık ve kesinliği gibi faktörler dikkate alınarak ayrıştırılmıştır. Söz konusu faktörler ışığında her enstrüman grubu için risk yönetim prosedüründe oranlar belirlenmiştir. Belirlenen oranlar uygulanarak yüksek kaliteli likit varlıklar hesaplanmakta ve fon portföylerinin ne kadarının likidite edilebileceği tespit edilmektedir. Fon portföyündeki yüksek kaliteli likit varlıkların toplanarak fon toplam değerine oranlanması sonucu bulunan portföyün likidite oranı günlük olarak izlenmektedir. Ayrıca stres dönemlerinde fonda olası nakit çıkışlarını karşılayabilecek likit varlıkların analizi yapılarak olumsuz piyasa koşullarının yaşandığı dönemlerde yaşanabilecek likidite riski konusunda Yönetim Kurulu bilgilendirilmektedir.

Karşı Taraf Riski: Fonda firmaların ihraç ettikleri borçlanma araçlarına yatırım yapılabilirdiğinden kredi riski doğmaktadır. Kredi riskinin ölçümünde ihracı gerçekleştirilen firmalar hakkında yeterli derecede mali analiz ve araştırma yapıldıktan sonra firmalar, uygulamada nicel ve nitel kriterlerden oluşan etkin bir derecelendirme sisteminden geçirilmektedir. Borçlanma araçlarını ihraç edecek firmalar için nicel kriterler, firmanın karlılığı, borçluluk oranı, öz sermaye büyüklüğü, sektöründeki pazar payı gibi ölçülebilir değerlerden oluşurken nitel kriterler, firmanın kurumsal yönetişimi ile ilgili bağımsızlık, şeffaflık, hesap verilebilirlik ve profesyonel yönetim gibi ölçülebilir olmayan değerlerden oluşmaktadır.

Fona dahil edilmesi düşünülen, borsa dışı türev araç ve swap sözleşmelerinin karşı tarafın, denetime ve gözetime tabi finansal bir kurum (banka, aracı kurum vb.) olması, Fon Tebliğinin 32. maddesinde belirtilen derecelendirme notuna sahip olması, objektif koşullarda yapılması, adil fiyat içermesi, fonun fiyat açıklama dönemlerinde güvenilir ve doğrulanabilir bir yöntemle değerlendirilmesi, fonun fiyat açıklama dönemlerinde gerçeğe uygun değeri üzerinden nakde dönüştürülebilir ve sona erdirilebilir nitelikte olması zorunludur.

Borsa dışında taraf olunan türev araç, forward ve swap sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan karşı taraf riski, piyasaya göre ayarlama (mark to market) yöntemi ile hesaplanan toplamın fon toplam değerine oranlanması ile elde edilir. Karşı taraf riski yatırım fonunun toplam değerinin %10'unu aşamaz.

Kredi Riski: Fon portföyüne dahil edilmesi planlanan ve kredi riski taşıyan finansal ürünler için, ihraççının kredi verilebilirliği incelenir. Fon portföyüne dahil edilmek istenilen kredi riski taşıyan ürünlerin ihraççısı için kredi derecelendirme kuruluşları tarafından verilmiş kredi notu değerlendirilerek fon portföylerine dahil edilir. Kredi notu bulunmayan ihraççılar için kredi verilebilirliğin izlenmesini sağlayacak kredi ölçüm sistemleri kullanılabilir.

Operasyonel Risk: Şirket faaliyetleri içerisinde operasyonel risk unsuru yaratmış ve yaratması beklenen tüm konular başlıklar halinde listelenir. Bu listede operasyonel risklerin olma ihtimali ve riskin gerçekleşmesi durumunda etkileri de yer alır. Ayrıca riskin meydana gelmemesi için alınması gereken tedbirler de belirtilir. Söz konusu liste, Şirket çalışanlarına duyurulur ve yeni durumlara karşı devamlı güncellenir.